

Nr 22.

Utlåtande i anledning av väckt motion om pension åt riksdagsstenografen E. G. T. Torbiörns änka och barn.

I en inom första kammaren under nr 417 väckt motion, som hänvisats till bankoutskottet, har herr *Aman m. fl.* hemställt, att riksdagen måtte medgiva, att till avlidne stenografen hos första kammaren Erik Gustav (Gösta) Torbjörn Torbiörns familj må, räknat från och med den 1 februari 1954, utgå en årlig pension med belopp som motsvarar vad familjen skulle hava åtnjutit, därest Torbiörn innehaft statstjänst.

Över motionen har yttrande avgivits av *fullmäktige i riksgäldskontoret*, som anfört följande.

Av handlingarna i ärendet eller eljest inhämtade upplysningar framgår,

att Torbiörn var född den 13 januari 1897;

att han tjänstgjort såsom stenograf i riksdagen från och med år 1917 till sin död den 31 januari 1954;

att han efterlämnat hustrun Margareta Torbiörn, med vilken han ingått äktenskap den 10 september 1939, samt tre minderåriga barn, Agneta Sofia Maria, född den 31 juli 1940, Gösta Ingemar, född den 28 september 1942 samt Kjell Magnus, född den 25 juli 1947;

att änkan innehar tjänst såsom överpostexpeditör (lönegraden Ca 19, löneklass 22) å postkontoret Stockholm 11;

att han varit gift tidigare, vilket äktenskap emellertid upplösts genom äktenskapskillnad, därvid underhållsskyldighet icke förelegat till frånskilda hustrun eller barnen i äktenskapet;

att houppteckningen efter Torbiörn ännu icke är avslutad, men torde någon behållning i boet icke föreligga;

att Torbiörn ända sedan sin första anställning hos riksdagen haft sitt huvudsakliga uppehälle av sin verksamhet hos densamma;

samt att han icke innehaft annan tjänst, varför familjen icke åtnjuter pension från annat håll.

Fullmäktige får erinra om att fullmäktige med skrivelse den 13 maj 1953 till bankoutskottet överlämnat ett av 1952 års kommittés för pensionering av riksdagens tjänstemän avgivet förslag till pensionsbestämmelser för hos riksdagen anställda tjänstemän. I skrivelsen anfördes fullmäktige för egen del bland annat följande:

Kommittén har vid sin prövning av riksdagstjänstemännens pensions-

fråga på anförda skäl funnit, att ett slutligt ställningstagande bör anstå i avvaktan på resultatet av 1951 års pensionsutrednings arbete. Fullmäktige delar denna kommitténs uppfattning och föreslår alltså, att något förslag i ämnet icke för närvarande förelägges riksdagen, vare sig beträffande den grupp tjänstemän, som redan såsom innehavare av stats-tjänst eller annan pensionsberättigande tjänst har sin pensionsfråga ordnad, eller beträffande den grupp riksdagstjänstemän, vilka vid sidan av sin riksdagstjänst icke innehar annan anställning eller är anställda i allmän eller enskild tjänst utan rätt till pension. I fråga om sistnämnda grupp anser sig fullmäktige kunna i likhet med kommittén förvänta att riksdagen kommer att i fortsättningen liksom hittills välvilligt behandla eventuellt uppkommande frågor om pensionering av här avsedda tjänstemän i den mån pensionsfall uppkommer i samband med avgång på grund av åldersskäl, sjukdom eller olycksfall i tjänsten.

I enlighet med hemställan av bankoutskottet (memorial nr 35) beslöt 1953 års riksdag att till 1954 års riksdag uppskjuta behandlingen av ovannämnda förslag till pensionsbestämmelser för hos riksdagen anställda tjänstemän. Något beslut i ämnet har ännu icke fattats av innevarande års riksdag.

Vid kommitténs betänkande finnes såsom bilaga 3 fogad en promemoria, innefattande förslag till pensioneringsgrunder för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän, vilka vid sidan av sin riksdagstjänst icke innehar annan anställning eller är anställda i allmän eller enskild tjänst utan rätt till pension, ävensom för deras efterlevande.

I anslutning till fullmäktiges ovan citerade uttalande i skrivelsen till bankoutskottet den 13 maj 1953 beträffande de icke pensionsberättigade tjänstemännen får fullmäktige tillstyrka, att åtgärder vidtages för beredande av pension åt Torbiörns efterlevande. Härvid synes de i nämnda promemoria innefattade normerna för pensionering av där ifrågakvarande tjänstemän böra kunna läggas till grund för pensionens beräkning.

En tillämpning av dessa grunder skulle innebära, att familjepension beräknas, som om Torbiörn innehaft pensionsberättigande statsanställning i löneklass 24, motsvarande ett familjepensionsunderlag av 2 628 kronor. Då Torbiörn vid pensioneringsperiodens utgång den 31 januari 1963 skulle — inklusive 25 % förhöjning av tjänstetiden — haft 30 tjänsteår, bör hel pension utgå, fränsett den reduktion med 10 %, som förutsatts skola äga rum med hänsyn till att Torbiörn icke innehaft pensionsrätt. Efter denna reduktion och avrundning till närmast högre krontal, blir familjepensionstalet 2 366 kronor. Detta ökas med 90 % så länge samtliga tre barn är under 19 år, med 70 % så länge två barn är under 19 år, och med 50 % så länge endast ett är under 19 år. Från de därvid erhållna summorna avdrages på grund av reglerna för samman-

läggning av pension och lön 1/4 av den änkan själv tillkommande delen därav. I anslutning härtill skulle de sammanlagda pensionsförmånerna för Torbiörns efterlevande utgöra:

för tiden 1/2 1954—31/7 1959	kr. 4 022: 20
„ „ 1/8 1959—30/9 1961	„ 3 549: —
„ „ 1/10 1961—31/7 1966	„ 3 075: 80
„ „ därefter	„ 1 774: 50

Å dessa belopp utgår rörligt tillägg enligt gällande grunder.

Utskottet. Med biträdande av riksgäldsfullmäktiges förslag hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av motionen I: 417, må medgiva, att till avlidne stenografen hos första kammaren E. G. T. Torbiörns familj må, räknat från och med den 1 februari 1954, från det under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. uppförda förslagsanslaget till pensioner åt efterlevande till befattningshavare utbetalas pension enligt de grunder fullmäktige föreslagit.

Stockholm den 6 april 1954.

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Sundvik, Fahlander, De Geer*, Werner, Boo och Krügel*;

från andra kammaren: herrar Severin i Stockholm*, Sköldin, Dickson, Gustafson i Göteborg, Gavelin*, Persson i Norrby, Johansson i Kalmar och Löfgren.

*) Ej närvarande vid justeringen.